

Fototentoonstelling over de eenzame uitvaart

11 september 2017

In Nederland en België sterven jaarlijks tientallen mensen in volstrekte eenzaamheid. Daklozen, vluchtelingen, toeristen, oude mensen die alleen zijn achtergebleven en soms een zuigeling die te vondeling is gelegd. Een groep dichters schrijft speciaal voor deze eenzame overledenen een gedicht dat zij voordragen tijdens hun uitvaart. Fotograaf Bianca Siermans en schrijver Hester van Hasselt raakten geraakt door het humane karakter van de eenzame uitvaart. Van Hasselt sprak met de dichters en Siermans portretteerde hen en maakte foto's bij dit monument van medemenselijkheid. Dit resulteerde in de tentoonstelling 'Hier besta ik' die vanaf 23 september in Museum Tot Zover te zien is.

Foto: Bianca Siermans

Het idee om een gedicht aan een eenzaam overledene te geven komt van Bart FM Droog - stadsdichter van Groningen - die vindt dat we iemand niet stilletjes mogen begraven. Hij ziet poëzie als afscheidsritueel. Zorgvuldig gekozen woorden om het bestaan te bekrachtigen van iemand die anders ongezien zou verdwijnen.

De eenzame uitvaart

Aan iedere eenzame uitvaart kleeft een verhaal, waarvan vaak alleen het einde bekend is: de plaats van overlijden. Soms is er ook een naam, een woning of een buurman die iets kan vertellen. Het kleine beetje informatie dat de dichter van de gemeente krijgt, vormt een eerste aanknopingspunt voor het gedicht. Vaak gaat hij zelf nog op onderzoek uit: naar de plek des onheils, het huis waar iemand is overleden of een bocht in een gracht waar iemand uit het water is gehaald. Dan begint de dichter te schrijven. Een paar dagen zet hij alles aan de kant voor de eenzaam overledene. Tot slot draagt hij het gedicht op de crematie of begrafenis voor. De eenzame uitvaart legt de kwetsbaarheid van onze huidige samenleving bloot: de dood maakt genadeloos zichtbaar hoe groot eenzaamheid kan zijn. Uit recente cijfers blijkt dat eenzaamheid een groeiend probleem is dat we niet mogen onderschatten. Het bestaat ongezien in ons midden.

Hier besta ik

In de tentoonstelling staan poëzie en fotografie centraal. 'Hier besta ik' maakt eenzaamheid niet alleen zichtbaar, maar laat ook zien hoe kunst in het algemeen - en poëzie en fotografie in het bijzonder - de pijnlijke plekken in ons bestaan weet aan te raken. Van Hasselt en Siermans realiseerden het belang van dit dichtersinitiatief, dat verder reikt dan de individuele dode. Uiteindelijk gaat het erom hoe je als samenleving zorg draagt voor elkaar. Het comité van aanbeveling voor 'Hier besta ik' bestaat uit Gerdi Verbeet, Youp van 't Hek, Humberto Tan en Eberhard van der Laan. Van der Laan zegt over de eenzame uitvaart: "Dat wat voor het slordige oog zinloos lijkt, is een ultiem gebaar van beschaving.". De tentoonstelling wordt op 22 september door Gerdi Verbeet geopend en is te zien tot 11 februari.

Museum Tot Zover, Kruislaan 124, Amsterdam.

[Reageer op dit artikel »](#)

Reacties:

Bron: www.uitvaart.nl/fototentoonstelling-over-de-eenzame-uitvaart

nog geen reacties

Uw reactie op dit artikel
